

PRACOWNIA PROJEKTOWANIA, ZAKŁADANIA I PIELEGNACJI TERENÓW ZIELENI
AUTORYZOWANY DEALER FIRMY *STIHL*
OŚRODEK SZKOLENIA OPERATORÓW SPRZĘTU OGRODNICZEGO I LEŚNEGO
TAXUS ARBOR SP. Z O.O. SP.K.

ul. Katowicka 189, 43 - 100 T y c h y
NIP 646-293-65-49, REGON 360532985
tel./fax 032- 227 42 47,
e-mail: biuro@taxus.net.pl www.taxus.pl

INWENTARYZACJA ZIELENI PRZEZNACZONEJ DO WYCINKI, OPINIA ORAZ ANALIZA DENDROLOGICZNA

**59 szt. drzew oraz 126,6 m² krzewów rosnących na terenie działek należących do Powiatu Pszczyńskiego
nr 1982/4, 2030/4
w Pszczynie przy ul. Sokoła i ul. Tadeusza Kościuszki
wykonana dla Powiatu Pszczyńskiego**

TAXUS ARBOR Sp. z o.o. Sp. k.
43-100 Tychy, ul. Katowicka 189
KRS 0000637682, NIP: 6462936549, REGON: 360532985
tel./fax 32 227 42 47
e-mail: biuro@taxus.pl www.taxus.pl

TAXUS ARBOR Sp. z o.o. Sp. k.
PREZES Zarządu
KOMPLEMENTARIUSZA
Wojciech Gieburowski

Wykonał: Piotr Żółkiewski, Wojciech Gieburowski, Maciej Kozioł

Tychy, 01.07.2016r

1. Dane ogólne i położenie inwentaryzowanych drzew i krzewów:

- przedmiotem opracowania jest inwentaryzacja dendrologiczna 59 szt. drzew oraz 126,6 m² krzewów wykonana w miejscowości Pszczyna przy ul. Sokoła i ul. Tadeusza Kościuszki,
- wszystkie drzewa i krzewy objęte niniejszym opracowaniem rosną na działkach o nr ewid. 1982/4, 2030/4,
- prace terenowe przeprowadzono od dnia 28.06.2016r.

2. Metodyka wykonania inwentaryzacji:

a. prace terenowe:

- pomiar obwodów inwentaryzowanych drzew na wysokości 130 cm od powierzchni gruntu;
- pomiar powierzchni inwentaryzowanych krzewów;
- opisanie inwentaryzowanych drzew i krzewów na gruncie poprzez naniesienie na pobocznice pnia kolejnych numerów sprayem ekologicznym;
- określenie nazw gatunkowych inwentaryzowanych drzew i krzewów;
- określenie żywotności drzew i krzewów wg skali podawanej przez Kasprzaka (2005);

skala	Charakterystyka żywotności:
0	drzewo martwe
I	20% żywotności
II	do 50 % żywotności
III	do 80% żywotności
IV	powyżej 80% żywotności

- określenie stanu zdrowotnego drzew i krzewów wg skali Pacyniaka i Smólskiego (1973);

skala	charakterystyka uszkodzenia
1	drzewo zupełnie zdrowe, bez żadnych ubytków i obecności szkodników
2	drzewo z częściowo obumierającymi cieńszymi gałęziami w wierzchołkowych partiach korony, z obecnością szkodników roślinnych lub zwierzęcych
3	drzewo, które ma w 50% obumarłą koronę i kłodę lub strzałę, jak również w znacznym stopniu zaatakowane przez szkodniki
4	drzewo w 70% z obumarłą koroną i kłodą lub strzałą i dużymi ubytkami tkanki drzewnej
5	drzewo mające w ponad 70% obumarłą koronę i kłodę lub strzałę z licznymi dziuplami, w tym także drzewo martwe

- określenie witalności drzew i krzewów wg skali Roloffa (1989).

skala	charakterystyka witalności
0	faza eksploracji – intensywnego rozwoju korony
1	faza degeneracji – osłabionego rozwoju korony
2	faza stagnacji – brak rozwoju korony
3	faza rezygnacji – zamieranie korony
4	faza drzewa martwego

b. prace kameralne:

- sporządzenie zestawień tabelarycznych zawierających dane z pomiarów terenowych;
- ustalenie przesłanek do zwolnienia z opłat w oparciu o Art. 86 ust. 1 Ustawy o ochronie przyrody;
- sporządzenie szkicu przedstawiającego umiejscowienie inwentaryzowanych drzew i krzewów.

3. Przedmiot opracowania:

Przedmiotem badań jest zinwentaryzowanie oraz określenie żywotności, stanu zdrowotnego i witalności wytypowanych drzew i krzewów z rodzaju: bez (*Sambucus* L.), cis (*Taxus* L.), cyprysik (*Chamaecyparis* Spach.), dąb (*Quercus* L.), głóg (*Crataegus* L.), jabłoń (*Malus* Mill.), jałowiec (*Juniperus* L.), jesion (*Fraxinus* L.), kasztanowiec (*Aesculus* L.), klon (*Acer* L.), leszczyna (*Corylus* L.), lilak (*Syringa* L.), lipa (*Tilia* L.), orzech (*Juglans* L.), robinia (*Robinia* L.), śliwa (*Prunus* L.), topola (*Populus* L.), wiąz (*Ulmus* L.), wierzba (*Salix* L.), wiśnia (*Cerasus* Mill.), żywotnik (*Thuja* L.),

4. Zestawienia tabelaryczne wyników uzyskanych w trakcie inwentaryzacji – drzewa i krzewy zlokalizowane na działkach należących do Powiatu Pszczyńskiego.

Lp.	Nr drzewa wg. oznaczenia na mapie	Gatunek	Obwód na wys. 130 cm	Stan zdrowotny i statyka (opis)		Ocena drzewa			Nr działki
				Pień	Korona	żywołność	stan zdrowotny	witalność	
1	52	Wiśnia pospolita (<i>Cerasus vulgaris</i>)	48	Pochylony	Martwa	0	5	4	1982/4
2	55	Śliwa domowa (<i>Prunus domestica</i>)	59	Pchylony	Niesymetryczna, zamierająca	I	4	3	1982/4
	A	Śliwa domowa (<i>Prunus domestica</i>)	39	Pochylony	Martwa	0	5	4	1982/4
3	12	Jałowiec pospolity (<i>Juniperus communis</i>)	51	Wykrot	Żywa, witalna	II	2	2	2030/4
4	13	Jałowiec pospolity (<i>Juniperus communis</i>)	51	Złom	Niesymetryczna, szczętłkowa	II	2	2	2030/4
5	61	Śliwa domowa (<i>Prunus domestica</i>)	80	Prosty, zgnilizna pnia	Niesymetryczna	II	3	2	1982/4
6	62	Śliwa domowa (<i>Prunus domestica</i>)	59	Prosty	Niesymetryczna	III	2	2	1982/4
	A	Śliwa domowa (<i>Prunus domestica</i>)	44	Prosty	Niesymetryczna	II	3	2	1982/4
7	4	Kasztanowiec zwyczajny (<i>Aesculus hippocastanum</i>)	249	Prosty, martwica otwarta na 1,8m	Niesymetryczna, wygonione konary, brak wierzchołka	III	2	2	2030/4
8	5	Kasztanowiec zwyczajny (<i>Aesculus hippocastanum</i>)	274	Prosty, rozwidlenie U-kształtne na 3,0m	Niesymetryczna	III	2	2	2030/4
9	8	Kasztanowiec zwyczajny (<i>Aesculus hippocastanum</i>)	283	Prosty, rozwidlenie V-kształtne na 3,0m	Niesymetryczna	III	2	2	2030/4
10	9	Kasztanowiec zwyczajny (<i>Aesculus hippocastanum</i>)	291	Prosty, rozwidlenie U-kształtne na 2,5m	Niesymetryczna, ogłowiona	III	2	2	2030/4
11	10	Klon zwyczajny 'Globosum' (<i>Acer platanoides</i> 'Globosum')	89	Prosty, zgnilizna pnia na 0,5m	Symetryczna	III	2	1	2030/4
12	27	Kasztanowiec zwyczajny (<i>Aesculus hippocastanum</i>)	288	Pochylony	Niesymetryczna	III	2	2	2030/4
13	30	Jałowiec pospolity (<i>Juniperus communis</i>)	22	Prosty	Niesymetryczna	III	2	2	2030/4
14	48	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	211	Pochylony, złom na 12m	Niesymeryczna	III	2	2	2030/4
15	54	Jabłoń domowa (<i>Malus domestica</i>)	81	Pochylony, zgnilizna pnia	Niesymetryczna	III	2	2	1982/4
16	57	Jabłoń domowa (<i>Malus domestica</i>)	100	Prosty	Niesymetryczna	III	2	2	1982/4
17	60	Wiśnia pospolita (<i>Cerasus vulgaris</i>)	42	Pochylony	Niesymetryczna	III	2	2	1982/4
	A	Wiśnia pospolita (<i>Cerasus vulgaris</i>)	34	Pochylony	Niesymetryczna	III	2	2	1982/4
18	70	Bez czarny (<i>Sambucus nigra</i>)	45	Pochylony	Niesymetryczna	III	2	2	1982/4
19	74	Jabłoń domowa (<i>Malus domestica</i>)	107	Pochylony	Niesymetryczna	III	2	2	1982/4

Lp.	Nr drzewa wg. oznaczenia na mapie	Gatunek	Obwód na wys. 130 cm	Stan zdrowotny i statyka (opis)		Ocena drzewa			Nr działki
				Pień	Korona	żywołność	stan zdrowotny	witalność	
20	77	Śliwa domowa (<i>Prunus domestica</i>)	98	Prosty, zgnilizna pnia	Niesymetryczna	III	2	2	1982/4
21	79	Orzech włoski (<i>Juglans regia</i>)	168	Prosta	Niesymetryczna	III	2	2	1982/4
22	80	Lilak pospolity (<i>Syringa vulgaris</i>)	48	Prosty	Niesymetryczna	III	2	2	1982/4
23	81	Brzoskwinia zwyczajna (<i>Prunus persica</i>)	21	Pochylony	Niesymetryczna	III	2	2	1982/4
24	82	Śliwa domowa (<i>Prunus domestica</i>)	88	Prosty, rozwidlenie V-kształtne na 2,0m	Niesymetryczna	III	2	2	1982/4
25	1	Cyprysyk groszkowy 'Plumosa Aurea' (<i>Chamaecyparis pisifera</i> 'Plumosa Aurea')	75	Prosty	Symetryczna	IV	1	0	2030/4
26	2	Żywotnik zachodni (<i>Thuja occidentalis</i>)	30	Prosty	Niesymetryczna	IV	1	0	2030/4
	A	Żywotnik zachodni (<i>Thuja occidentalis</i>)	28	Prosty	Niesymetryczna	IV	1	0	2030/4
	B	Żywotnik zachodni (<i>Thuja occidentalis</i>)	31	Prosty	Niesymetryczna	IV	1	0	2030/4
27	3	Cyprysyk groszkowy 'Plumosa Aurea' (<i>Chamaecyparis pisifera</i> 'Plumosa Aurea')	80	Prosty	Symetryczna	IV	1	0	2030/4
28	6	Cyprysyk groszkowy (<i>Chamaecyparis pisifera</i>)	63	Prosty	Symetryczna	IV	1	0	2030/4
29	7	Cyprysyk Lawsons (<i>Chamaecyparis lawsoniana</i>)	37	Prosty	Niesymetryczna	IV	1	0	2030/4
	A	Cyprysyk Lawsons (<i>Chamaecyparis lawsoniana</i>)	18	Prosty	Niesymetryczna	IV	1	0	2030/4
	B	Cyprysyk Lawsons (<i>Chamaecyparis lawsoniana</i>)	51	Prosty	Niesymetryczna	IV	1	0	2030/4
	C	Cyprysyk Lawsons (<i>Chamaecyparis lawsoniana</i>)	15	Prosty	Niesymetryczna	IV	1	0	2030/4
	D	Cyprysyk Lawsons (<i>Chamaecyparis lawsoniana</i>)	14	Prosty	Niesymetryczna	IV	1	0	2030/4
	E	Cyprysyk Lawsons (<i>Chamaecyparis lawsoniana</i>)	17	Prosty	Niesymetryczna	IV	1	0	2030/4
30	11	Cyprysyk Lawsons (<i>Chamaecyparis lawsoniana</i>)	50	Prosty	Niesymetryczna	IV	1	0	2030/4
	A	Cyprysyk Lawsons (<i>Chamaecyparis lawsoniana</i>)	46	Prosty	Niesymetryczna	IV	1	0	2030/4
31	14	Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>)	28	Prosty	Niesymetryczna	IV	1	0	2030/4

Lp.	Nr drzewa wg. oznaczenia na mapie	Gatunek	Obwód na wys. 130 cm	Stan zdrowotny i statyka (opis)		Ocena drzewa			Nr działki
				Pień	Korona	żywołność	stan zdrowotny	witalność	
32	15	Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>)	37	Prosty	Niesymetryczna	IV	1	0	2030/4
	A	Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>)	47	Prosty	Niesymetryczna	IV	1	0	2030/4
	B	Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>)	32	Prosty	Niesymetryczna	IV	1	0	2030/4
33	16	Kasztanowiec zwyczajny (<i>Aesculus hippocastanum</i>)	283	Prosty, rozwidlenie V-kształtne na 4,0m	Niesymetryczna	IV	2	1	2030/4
34	28	Jałowiec chiński (<i>Juniperus chinensis</i>)	34	Prosty	Niesymetryczna	IV	1	0	2030/4
	A	Jałowiec chiński (<i>Juniperus chinensis</i>)	38	Prosty	Niesymetryczna	IV	1	0	2030/4
	B	Jałowiec chiński (<i>Juniperus chinensis</i>)	26	Prosty	Niesymetryczna	IV	1	0	2030/4
	C	Jałowiec chiński (<i>Juniperus chinensis</i>)	27	Prosty	Niesymetryczna	IV	1	0	2030/4
35	29	Jałowiec pospolity (<i>Juniperus communis</i>)	70	Prosty	Niesymetryczna	IV	2	1	2030/4
36	31	Jałowiec pospolity (<i>Juniperus communis</i>)	59	Prosty	Niesymetryczna	IV	2	1	2030/4
37	32	Jałowiec chiński (<i>Juniperus chinensis</i>)	32	Prosty	Niesymetryczna	IV	2	1	2030/4
	A	Jałowiec chiński (<i>Juniperus chinensis</i>)	27	Prosty	Niesymetryczna	IV	2	1	2030/4
	B	Jałowiec chiński (<i>Juniperus chinensis</i>)	40	Prosty	Niesymetryczna	IV	2	1	2030/4
38	49	Robinia akacja 'Umbraculifera' (<i>Robinia pseudoacacia</i> 'Umbraculifera')	26	Pochylony	Niesymetryczna	IV	1	1	1982/4
39	50	Robinia akacja 'Umbraculifera' (<i>Robinia pseudoacacia</i> 'Umbraculifera')	36	Pochylony	Niesymetryczna	IV	1	1	1982/4
40	51	Robinia akacja 'Umbraculifera' (<i>Robinia pseudoacacia</i> 'Umbraculifera')	30	Pochylony, zgnilizna pnia	Niesymetryczna	IV	1	1	1982/4
41	53	Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>)	26	Prosty	Niesymetryczna	IV	1	0	1982/4
42	56	Jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>)	23	Prosty	Niesymetryczna	IV	1	0	1982/4
43	58	Wierzba iwa (<i>Salix caprea</i>)	20	Pochylony	Niesymetryczna	IV	1	0	1982/4
44	59	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	20	Prosty	Niesymetryczna	IV	1	0	1982/4
	A	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	15	Prosty	Niesymetryczna	IV	1	0	1982/4
45	63	Jabłoń domowa (<i>Malus domestica</i>)	84	Pochylony	Niesymetryczna	IV	2	2	1982/4
	A	Jabłoń domowa (<i>Malus domestica</i>)	62	Pochylony	Niesymetryczna	IV	2	2	1982/4
46	64	Orzech włoski (<i>Juglans regia</i>)	13	Prosty	Niesymetryczna	IV	1	0	1982/4
	A	Orzech włoski (<i>Juglans regia</i>)	11	Prosty	Niesymetryczna	IV	1	0	1982/4

Lp.	Nr drzewa wg. oznaczenia na mapie	Gatunek	Obwód na wys. 130 cm	Stan zdrowotny i statyka (opis)		Ocena drzewa			Nr działki
				Pień	Korona	żywołność	stan zdrowotny	witalność	
47	65	Wiśnia pospolita (<i>Cerasus vulgaris</i>)	61	Pochylony	Niesymetryczna	IV	2	1	1982/4
48	66	Lilak pospolity (<i>Syringa vulgaris</i>)	47	Pochylony	Niesymetryczna	IV	2	1	1982/4
49	67	Lilak pospolity (<i>Syringa vulgaris</i>)	31	Pochylony	Niesymetryczna	IV	2	1	1982/4
50	68	Lilak pospolity (<i>Syringa vulgaris</i>)	23	Pochylony	Niesymetryczna	IV	2	1	1982/4
	A	Lilak pospolity (<i>Syringa vulgaris</i>)	23	Pochylony	Niesymetryczna	IV	2	1	1982/4
51	69	Lilak pospolity (<i>Syringa vulgaris</i>)	30	Pochylony	Niesymetryczna	IV	2	1	1982/4
52	71	Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>)	120	Prosty	Niesymetryczna	IV	2	1	1982/4
53	72	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	100	Pochylony	Niesymetryczna	IV	2	1	1982/4
	A	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	71	Pochylony	Niesymetryczna	IV	2	1	1982/4
54	73	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	66	Pochylony, rośnięte z drzewem nr 72 na 2,0m	Niesymetryczna	IV	2	1	1982/4
55	75	Wierzba iwa (<i>Salix caprea</i>)	24	Pochylony	Niesymetryczna	IV	1	0	1982/4
	A	Wierzba iwa (<i>Salix caprea</i>)	22	Pochylony	Niesymetryczna	IV	1	0	1982/4
	B	Wierzba iwa (<i>Salix caprea</i>)	15	Pochylony	Niesymetryczna	IV	1	0	1982/4
	C	Wierzba iwa (<i>Salix caprea</i>)	21	Pochylony	Niesymetryczna	IV	1	0	1982/4
	D	Wierzba iwa (<i>Salix caprea</i>)	16	Pochylony	Niesymetryczna	IV	1	0	1982/4
56	76	Orzech włoski (<i>Juglans regia</i>)	63	Pochylony	Niesymetryczna	IV	2	1	1982/4
57	78	Orzech włoski (<i>Juglans regia</i>)	46	Pochylony	Niesymetryczna	IV	1	1	1982/4
	A	Orzech włoski (<i>Juglans regia</i>)	53	Pochylony	Niesymetryczna	IV	1	1	1982/4
	B	Orzech włoski (<i>Juglans regia</i>)	26	Pochylony	Niesymetryczna	IV	1	1	1982/4
58	92	Jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>)	94	Prosty	Niesymetryczna	IV	2	1	1982/4
59	93	Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>)	149	Pochylony, rozwidlenie U-kształtne na 3,0m, opleciony winoroślem	Niesymetryczna	IV	2	1	1982/4

Lp.	Nr krzewu wg. oznaczenia na mapie	Gatunek	Powierzchnia pokrycia terenu	Stan zdrowotny i statyka (opis)	Ocena krzewu			Nr działki
					żywołność	stan zdrowotny	witalność	
1	1	Bez czarny (<i>Sambucus nigra</i>)	20m ²	Pochylony, żywotna	III	2	2	2030/4
2	3	Leszczyna pospolita (<i>Corylus avellana</i>)	49m ²	Symetryczny, odmłodzony	III	2	2	2030/4
3	2	Cypryśnik groszkowy 'Plumosa Aurea' (<i>Chamaecyparis pisifera</i> 'Plumosa Aurea')	5m ²	Pochylony, żywotna	IV	1	0	2030/4
4	6	Cypryśnik Lawsona (<i>Chamaecyparis lawsoniana</i>)	12m ²	Prosty, brak pielęgnacji	IV	1	0	1982/4
5	7	Żywotnik zachodni (<i>Thuja occidentalis</i>)	9m ²	Prosty, pielęgnowany	IV	1	0	1982/4
6	8	Żywotnik zachodni (<i>Thuja occidentalis</i>)	12m ²	Prosty, pielęgnowany	IV	1	0	1982/4
7	9	Jałowiec pospolity (<i>Juniperus communis</i>)	1,6m ²	Prosty, pokrój kolumnowy	IV	1	1	1982/4
8	10	Żywotnik zachodni (<i>Thuja occidentalis</i>)	15m ²	Prosty, pielęgnowany	IV	1	0	1982/4
9	11	Żywotnik zachodni (<i>Thuja occidentalis</i>)	3m ²	Prosty, pielęgnowany	IV	1	0	1982/4

Wykorzystana literatura:

1. Borowski J. 2012 „*Aleje podręcznik użytkownika*”. Wyd. Fundacja EkoRozwoju Wrocław.
2. Bugała W. 1979 „*Drzewa i krzewy dla terenów zieleni*” Wyd. PWRiL Warszawa
3. Chachulski Z. 2000 „*Chirurgia drzew*” Wyd. Legraf
4. Chachulski Z. 2011 „*Pielęgnowanie i leczenie drzew starszych*” Wyd. Libra-Print
5. European Arboricultural Council 2011 „*European Tree Worker*” Wyd. Patzer Verlag
6. Gruszecki K. 2010 „*Ustawa o ochronie przyrody – komentarz*” Wyd. Wolters Kluwer
7. Gruszecki K. 2011 „*Zezwolenia na usunięcie drzew i krzewów*” Wyd. Presscom
8. Gruszecki K. 2011 „*Prawne aspekty pielęgnacji drzew oraz zezwoleń na ich usuwanie po zmianach w ustawie o ochronie przyrody*”. Wyd. MTUOiD.
9. Gruszecki K. 2015 „*Ochrona drzew i krzewów po zmianach wprowadzonych przez ustawę z dnia 25.06.2015 o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw*”. Wyd. MTUOiD
10. Kasprzak K. 2005 „*Ochrona pomników przyrody*” Wyd. Abrys
11. Kimbar R. 2011 „*Wady drewna*” Wyd. Robert Kimbar
12. Kubus M. 2006 „*Zasady wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych u drzew rosnących na terenach zieleni z wyróżnieniem drzew przyulicznych*”. Wyd. WGKiOŚ UM Szczecin
13. Mańka K. 1992 „*Fitopatologia leśna*” Wyd. PWRiL Warszawa
14. Marosz A. 2006 „*Drzewa i krzewy iglaste*” Wyd. Officina Botanica Kraków
15. Pazdrowski W, Gieffing D. 2012 „*Szacunek brakarski i klasyfikacja drewna okrągłego*” Wyd. Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu
16. Radecki W. 2008 „*Ustawa o ochronie przyrody – komentarz*” Wyd. Difin
17. Radecki W. 2009 „*Ochrona prawna drzew i krzewów wg znowelizowanej Ustawy o ochronie przyrody z 2004 roku. Komentarz do rozdziału 4 Ustawy o ochronie przyrody*” Wyd. MTUioD
18. Radecki W. Danecka Daria 2015 „*Ochrona prawna drzew i krzewów po wyroku trybunału konstytucyjnego i nowelizacji ustawy o ochronie przyrody*” Wyd. MTUOiD
19. Roślon-Szeryńska E. 2012 „*Ocena zagrożenia bezpieczeństwa ludzi i mienia powodowanego przez drzewa o osłabionej statyce*” Wyd. MTUioD
20. Seneta W., Dolatowski J. 2000 „*Dendrologia*” Wyd. PWN
21. Siewniak M. 2004 „*Pielęgnowanie drzew ozdobnych*” Wyd. MTUioD Kluczbork
22. Siewniak M, Siewniak M. 2013 „*Cięcie drzew, krzewów i pnączy*” Wyd. Centrum Dendrologiczne Tarczyn
23. Siewniak M. 2012 „*Ilustrowany encyklopedyczny słownik arborystyczny*” Wyd. Centrum Dendrologiczne Tarczyn
24. Siewniak M. 2012 „*Badania obwodów pni drzew 10 letnich*” Wyd. MTUioD
25. Siewniak M. Bobek W. 2010 „*Zagrożenie ludzi i mienia w parkach. Metody określania stanu statycznego drzew*”. Wyd MTUOiD.
26. Skup A. 1995 „*Pielęgnacja i ochrona drzew*” Wyd. PTChD Kraków
27. Starzyk J, Kolk A. 1996 „*Atlas szkodliwych owadów leśnych*” Wyd. Wyd. Multico Warszawa
28. Szczepanowska H. 2001 „*Drzewa w mieście*” Wyd. Hortpress
29. Szulc A. 2013 „*Zielone miasto. Zieleń przy ulicach*” Wyd. APZ Warszawa.